

**โครงการพัฒนาทักษะกำลังคนของประเทศ (Reskill/Upskill/ Newskill)
เพื่อการมีงานทำและเตรียมความพร้อมรองรับการทำงานในอนาคต
หลังวิกฤตการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19)**

ชื่อหลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Certificate for Care Giver)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ชื่อหลักสูตร (Non-Degree) : หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Certificate for Care Giver)
2. กลุ่มหลักสูตร: Care Giver
3. ทักษะเป้าหมายของหลักสูตร การดูแลผู้สูงอายุและ/หรือผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
4. เหตุผลและความจำเป็น

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (2544-2564) และยุทธศาสตร์การพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุของกระทรวงสาธารณสุข ครอบคลุม 4 มิติ คือ มิติสุขภาพ มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม รวมถึงสร้างความเข้มแข็งการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย ประกอบกับ เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดให้มีการสนับสนุนการพัฒนาทักษะกำลังคนของประเทศ (Reskill/Upskill) เพื่อการมีงานทำและเตรียมความพร้อมรองรับการทำงานในอนาคต หลังวิกฤตการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษา จัดหลักสูตรอบรมให้ความรู้เสริมสร้างทักษะใหม่ (Reskill) และพัฒนาทักษะเดิม (Upskill) ให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด 19

จากการสำรวจภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีผู้สูงอายุ เมื่อแบ่งตามกลุ่มศักยภาพตามความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวันดัชนีบาร์เธลเอดีแอล (Barthel ADL Index) จำแนกผู้สูงอายุออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้สูงอายุกลุ่ม 1 พึ่งตนเองได้บ้าง (คะแนน ADL ตั้งแต่ 12 ขึ้นไป) ผู้สูงอายุกลุ่ม 2 พึ่งตนเองได้แต่ต้องการการดูแลเอาใจใส่ (คะแนน ADL อยู่ในช่วง 5-11) และผู้สูงอายุกลุ่ม 3 พึ่งตนเองไม่ได้ (คะแนน ADL อยู่ในช่วง 0-4) โดยจะคัดเลือกผู้ที่มีจิตอาสากลุ่มนาร่องด้านการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long term care) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง คือ Care giver 1 คน ดูแลผู้สูงอายุจำนวน 5 คน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุจังหวัดขอนแก่นโดยความจำเป็นต้องการอบรม Care giver เพื่อให้มีครอบครัวทุกหมู่บ้านในการดูแลคุณภาพผู้สูงอายุในสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์แบบต่อไป

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีบทบาทสำคัญในการบริการวิชาการและรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นในการดูแลให้ผู้สูงอายุในครอบครัวที่ประสบความทุกข์ยากเพื่อตรอนจากโควิด 19 จำเป็นต้อง

ผลิตกำลังคนในการเสริมสร้างคุณภาพผู้สูงอายุให้มีความสุข ด้วยการผลิตบุคลากรที่ต้องการอาชีพใหม่หรือ ต้องการทดแทนภาวะไร้งานทำ เพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีความพร้อมทั้งด้านความรู้และบริการด้วยจิตอาสาอย่างมีคุณภาพต่อไป

5. วัตถุประสงค์

- 5.1 เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care giver) มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน
- 5.2 เพื่อให้ผู้สูงอายุ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

6. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcome) ผู้ดูแลผู้สูงมีความรู้มีทักษะสามารถดูแลอายุผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

7. กลุ่มเป้าหมาย แรงงานในระบบที่ถูกเลิกจ้าง/แรงงานคืนถิ่น และแรงงานนอกระบบที่ไม่มีรายได้อายุ 18 ปีขึ้นไป

8. จำนวนผู้เข้าอบรมต่อรุ่น 50 คน/รุ่น รวม 4 รุ่น จำนวนทั้งสิ้น 200 คน

9. อาชีพเป้าหมาย พนักงานดูแลผู้สูงอายุและ/หรือพนักงานดูแลผู้ป่วย (ผู้ป่วยพักฟื้นที่ต้องการความช่วยเหลือ)

9.1 พนักงานดูแลผู้สูงอายุบริการดูแลผู้สูงอายุ ช่วยทำกิจวัตรประจำวัน จัดยาและเตรียมอาหาร ประคองเดิน พยุงเข้าห้อง เดินออกกำลังกาย ช่วยทำกายภาพบำบัดเบื้องต้น ดูแลความสะอาดและสุขอนามัยให้แก่ที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ สร้างกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุ

หน้าที่โดยสังเขป

1. ดูแลพุงเข้าห้องน้ำ ดูแลการขับถ่าย
2. ดูแลกิจวัตรประจำวันทั่วไป อาบน้ำหรือเช็ดตัว เปลี่ยนเสื้อผ้า ซักทำความสะอาดเสื้อผ้า
3. ช่วยทำกายภาพบำบัดเบื้องต้น ตามอาการ
4. สังเกตอาการ วัดไข้ วัดความดัน ดูแลอาการของผู้ป่วยทุกวัน ในกรณีมีผดสังเกตจะแจ้งให้ญาติทราบทันที
5. ดูแลอาหารและจัดยาตามวันและเวลาที่ถูกต้อง จัดเตรียมอาหารให้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายหรือตามโรคของผู้สูงอายุ ซึ่งจัดอาหารให้ สะอาด ถูกสุขอนามัย ทำใหม่ทุกมื้อ ทั้งอาหารธรรมดา อาหารปั่นตามสูตรที่ผู้สูงอายุทาน
6. จัดกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุ เช่น การพูดคุย อ่านหนังสือให้ผู้ป่วยฟัง การฟังดนตรี การร้องเพลง
7. จัดกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น เดินสวนสาธารณะ ที่ปลอดภัย เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

9.2 พนักงานดูแลผู้ป่วย(ผู้ป่วยพักฟื้นที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ)บริการดูแลผู้สูงอายุ
ผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองได้ และช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ผู้ป่วยระยะพักฟื้น ผู้ป่วยสมองเสื่อม อัลไซเมอร์ ผู้ป่วยที่เป็นโรคเรื้อรัง เช่น โรคความดัน โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคไต โรคมะเร็ง อัมพฤกษ์ อัมพาต เส้นเลือดหัวใจตีบ ผู้ป่วยให้อาหารทางสายยาง เจาะคอ ดูดเสมหะ ผู้ป่วย โรคหลอดเลือดในสมอง ผู้ป่วย ปิดทวาร มาอยู่หน้าห้อง ผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว เป็นต้น

หน้าที่โดยสังเขป

1. ดูแลกิจวัตรประจำวันทั่วไป อาบน้ำหรือเช็ดตัว เปลี่ยนเสื้อผ้า ซัก ทำความสะอาดเสื้อผ้า
2. ดูแลการทำกายภาพบำบัดตามอาการ
3. ดูแลการพลิกตัว ตะแคงตัวทุก ๆ 2 ชั่วโมง
4. ดูแลการกระตุ้น การรับผู้ของผู้ป่วยด้านสมองในรายที่มีความผิดปกติทางสมองกระตุ้นการช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ให้ฟื้นฟูสภาพตามความเหมาะสม
5. ดูแลอาหารและจัดยาตามวันและเวลาที่ถูกต้อง จัดเตรียมอาหารให้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายหรือตามโรคของผู้ป่วย ซึ่งจัดอาหารให้ สะอาด ถูกสุขอนามัย ทำใหม่ทุกมื้อ ทั้งอาหารธรรมดา อาหารปั่นตามสูตรที่ผู้ป่วยทาน
6. สังเกตอาการ วัดไข้ วัดความดัน ดูแลอาการของผู้ป่วยทุกวัน ในกรณีผิดปกติจะแจ้งให้ญาติทราบทันที
7. จัดกิจกรรมร่วมกับผู้ป่วย เช่น การพูดคุย อ่านหนังสือให้ผู้ป่วยฟัง การฟังดนตรี การร้องเพลง
8. จัดกิจกรรมด้านศาสนาและนอกสถานที่ เช่น การใส่บาตร ฟังธรรมะ เดินสวนสาธารณะ ที่ปลอดภัย เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

10. ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

- 1.01 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 10.2 คณะเทคนิคการแพทย์และการยกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 10.3 อบจ.ขอนแก่น อ.บ.ท. อ.บ.ต. ศูนย์ผู้สูงอายุ ขอนแก่น เป็นต้น

11. สถานที่จัดการเรียนการสอน ห้องตักศิลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศูนย์ผู้สูงอายุ จังหวัดขอนแก่น/ชุมชนจังหวัดขอนแก่น แหล่งฝึก

12. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในห้องเรียน online ผ่าน Smart phone ฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง จำนวน 45 ชั่วโมง วันละ 6 ช.ม. และฝึกปฏิบัติจริงในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุหรือครอบครัวในชุมชน(On the job train) อีก 7 วัน ๆ ละ 6 ช.ม. คิดเป็น 42. ช.ม. โดยอาจได้รับเงินเบี้ยเลี้ยงจากสถานประกอบการ หรืออาจไม่ได้ค่าตอบแทน รวมทั้งสิ้น 87 ช.ม.

13. การดำเนินการหลักสูตร

13.1 วันเวลาในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 4 รุ่น ภาคทฤษฎี จำนวน 23 ชั่วโมง และปฏิบัติ 22 ชั่วโมง รวมจำนวน 45 ชั่วโมง วันละ 6 ช.ม. เป็นเวลา 7.5 วันและฝึกปฏิบัติจริงในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุหรือครอบครัวในชุมชน(On the job training) อีก 7 วัน ๆ ละ 6 ช.ม. คิดเป็น 42. ช.ม. รวมทั้งสิ้น 87 ช.ม. โดยอาจได้รับเงินเบี้ยเลี้ยงจากสถานประกอบการวันละ 300 บาท หรืออาจไม่ได้ค่าตอบแทน ดังนี้

รุ่นที่	ช่วงรับสมัคร	ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	การฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง	ประเมินผลมอบประกาศนียบัตร
รุ่นที่ 1	ก.ค.2563	3 ส.ค.2563 – 13 ส.ค.2563	17 ส.ค.- 25 ส.ค.2563	17 ก.ย.2563
รุ่นที่ 2	ก.ค.2563	17 ส.ค.2563 -26 ส.ค.2563	1 ก.ย.- 10 ก.ย.2563	17 ก.ย.2563
รุ่นที่ 3	ส.ค.2563	1 ก.ย.2563 -10 ก.ย.2563	14 ก.ย.- 22 ก.ย.2563	15 ต.ค.2563
รุ่นที่ 4	ส.ค.2563	14 ก.ย.2563 -23 ก.ย.2563	28 ก.ย.-7 ต.ค.2563	15 ต.ค.2563

13.2 จำนวนทั้งสิ้นภาคทฤษฎี จำนวน 23 ชั่วโมง และปฏิบัติ 22 ชั่วโมง รวมจำนวน45 ชั่วโมงเรียนวันละ 6 ช.ม. และฝึกปฏิบัติจริงในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุหรือครอบครัวในชุมชน (On the job training) 7 วัน ๆ ละ 6 ช.ม. คิดเป็น 42. ช.ม. รวมทั้งสิ้น 87 ช.ม. โดยอาจได้รับเงินเบี้ยเลี้ยงจากสถานประกอบการวันละ 300 บาท หรืออาจไม่ได้ค่าตอบแทน โดยประสานงานกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น โครงการฯ ที่เกี่ยวข้อง/แรงงานจังหวัด ซึ่งสามารถสร้างอาชีพ อาจรับเงินเดือนๆ ละ 9,000 บาท

14. โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

	เนื้อหา	เสริมสร้างทักษะใหม่ (Reskill) เพื่อดูแลผู้สูงอายุ
1	ความจำเป็นของการดูแลผู้สูงอายุ และแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ (ทฤษฎี 2 ชั่วโมง)	<p>วัตถุประสงค์ 1.เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุ สถานะสุขภาพผู้สูงอายุ และตระหนักถึงความจำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ</p> <p>2.แนวคิดเกี่ยวกับการสูงอายุ การแบ่งประเภทผู้สูงอายุ กระบวนการชรา และการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ: ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม</p> <p>เนื้อหาวิชา -สถานการณ์ผู้สูงอายุในปัจจุบัน โครงสร้างประชากรของประเทศไทย สถานะสุขภาพผู้สูงอายุและความจำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ</p> <p>-แนวคิดเกี่ยวกับการสูงอายุ การแบ่งประเภทผู้สูงอายุ กระบวนการชรา และการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ: ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม</p> <p>วิธีการสอน / สื่อ การบรรยาย กราฟโครงสร้างประชากร อดีต ปัจจุบัน และอนาคต ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง สถิติสถานะสุขภาพผู้สูงอายุและอื่นๆ มี online การซักถาม</p>

	เนื้อหา	เสริมสร้างทักษะใหม่ (Reskill) เพื่อดูแลผู้สูงอายุ
		การประเมินผล การสังเกต การซักถาม
2	โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ กลุ่มโรคเรื้อรัง/อาการ และการดูแลในแต่ละโรค	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคที่พบบ่อยในกลุ่มผู้สูงอายุ พฤติกรรมเสี่ยง การป้องกัน การส่งเสริมสุขภาพ และการดูแลเบื้องต้น
	(ทฤษฎี 3 ชั่วโมงปฏิบัติ 3 ชั่วโมง)	เนื้อหาวิชา สาเหตุ อาการ และการดูแลในแต่ละโรค ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคหลอดเลือดสมอง โรคสมองเสื่อม/ซึมเศร้า/ ฆ่าตัวตาย โรคกระดูกและข้อ โรคตา ฯลฯการจัดเตรียมอาหารในแต่ละโรคอย่างเหมาะสม
		วิธีการสอน / สื่อ ใบงาน ศึกษาด้วยตนเอง การซักถาม การฝึกทำแบบประเมิน/แบบทดสอบและแปรผล สื่อจาก Youtube
		การประเมินผล การสังเกต การซักถาม การแปรผลจากแบบประเมิน/แบบทดสอบได้ถูกต้อง
3	การจัดการภาวะวิกฤต/ฉุกเฉินเบื้องต้น (ทฤษฎี 3 ชั่วโมงปฏิบัติ 3 ชั่วโมง)	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุสามารถสังเกตและให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุที่มีภาวะวิกฤติได้
		เนื้อหาวิชา วัดไข้ วัดความดัน หน้ามืด วิงเวียน เป็นลม หหมดสติ การห้ามเลือด หกล้ม กระดูกหัก ข้อเท้าแพลง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เส้นเลือดสมองแตก/ตีบ/ตัน
		วิธีการสอน / สื่อ การบรรยาย การซักถาม สื่อจาก Youtube ฝึกปฏิบัติ
		การประเมินผล การสังเกต การซักถามผลการปฏิบัติ
4	การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ต้องการดูแลระยะยาวเบื้องต้น (ทฤษฎี 2 ชั่วโมง/ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง)	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคที่พบบ่อยในกลุ่มผู้สูงอายุ พฤติกรรมเสี่ยง การส่งเสริมสุขภาพ และการดูแลเบื้องต้น การพลิกตัว การทำกายภาพเบื้องต้น
		เนื้อหาวิชา การประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (Barthel Activities of Daily Living: ADL) ซึ่งประยุกต์โดยกรมอนามัย การตรวจร่างกายเบื้องต้น (ความดันโลหิต อุณหภูมิร่างกาย ชีพจร และการหายใจ) การเช็ดตัวลดไข้ การทำแผล การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ดูแลจัดท่านั่ง ท่านอน การลุกจากเตียง ฯลฯ
		วิธีการสอน / สื่อ การบรรยาย การซักถาม สื่อจาก Youtube ฝึกปฏิบัติ
		การประเมินผล การสังเกต การซักถาม ผลจากการฝึกปฏิบัติ
5	การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือ	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้เนื่องจากชราภาพที่มี

	เนื้อหา	เสริมสร้างทักษะใหม่ (Reskill) เพื่อดูแลผู้สูงอายุ
	ตนเองไม่ได้เนื่องจาก ชราภาพ (ทฤษฎี 2 ชั่วโมง/ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง)	<p>ปัญหาระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจ ระบบขับถ่าย ระบบอวัยวะสืบพันธุ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>เนื้อหาวิชา</p> <p>1.ระบบทางเดินอาหาร การเตรียมอาหารผสมเพื่อให้ทางสายยาง ดูแลเรื่องการรับประทานอาหาร ดูแลการให้อาหารทาง Gastrostomy tube</p> <p>2.ระบบทางเดินหายใจ (การดูแลสมอง/ ดูแลทางเดินหายใจ), (Suction) -ดูแลเรื่องการจัดท่าทั้งการนอน นั่ง หรือการลุกจากเตียง การเคาะปอด ดูแลเกี่ยวกับการให้ออกซิเจน (Oxygen) ดูแลเรื่องการใส่ยาพ่นขยายหลอดลม</p> <p>3.ระบบขับถ่าย (การดูแลความสะอาด, การเปลี่ยนถุง Colostomy) -ดูแลเรื่องการขับถ่ายปัสสาวะในผู้สูงอายุชายโดยใช้ถุงพลาสติก/ถุงยาง ดูแลผู้ป่วยที่ on Foley's catheter</p> <p>4.ระบบอวัยวะสืบพันธุ์ (การดูแลสายสวนต่างๆ) - การดูแลทำความสะอาดหลังการขับถ่าย</p> <p>วิธีการสอน / สื่อ การบรรยาย การซักถาม สื่อจาก Youtube ฝึกปฏิบัติ</p> <p>การประเมินผล การสังเกต / การซักถาม ผลจากการฝึกปฏิบัติ</p>
6	การใช้ยาในผู้สูงอายุที่ ต้องการการดูแลระยะ ยาว (ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง)	<p>วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้ยาในวัยสูงอายุสามารถดูแลช่วยเหลือการใช้ยาในผู้สูงอายุตามคำสั่งผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย</p> <p>เนื้อหาวิชา หลักการใช้ยาเบื้องต้น ยาที่ใช้บ่อยในวัยสูงอายุ ผลข้างเคียงจากการใช้ยา ปัญหาที่พบและข้อควรระวังจากการใช้ยาในวัยสูงอายุ</p> <p>วิธีการสอน / สื่อ การบรรยาย การซักถาม สื่อจาก Youtube ฝึกปฏิบัติ</p> <p>การประเมินผล การสังเกต / การซักถาม ผลจากการฝึกปฏิบัติ</p>
7	การส่งเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุ ที่ต้องการการ ดูแลระยะยาว	<p>วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ และสามารถนำไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง</p>
	(ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง)	<p>เนื้อหาวิชา แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ การประเมินภาวะโภชนาการในผู้สูงอายุ หลักการจัดอาหารสำหรับผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพช่องปาก ผู้สูงอายุ การแปรงฟัน การใช้ไหมขัดฟัน การใช้แปรงชอกฟัน การใช้ไม้จิ้มฟัน การดูแลทำความสะอาดฟันปลอม</p>

	เนื้อหา	เสริมสร้างทักษะใหม่ (Reskill) เพื่อดูแลผู้สูงอายุ
		วิธีการสอน / สื่อ - การบรรยาย - การซักถาม สื่อจาก Youtube ฝึกปฏิบัติ
		การประเมินผล การสังเกต / การซักถาม ผลจากการฝึกปฏิบัติ
8	สุขภาพจิตกับผู้สูงอายุ/ การดูแลตนเองเพื่อ คลายเครียด (ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง)	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ สุขภาพจิตของ ผู้สูงอายุ มีทักษะความสามารถในการให้คำแนะนำการดูแลตนเองเพื่อคลาย เครียดแก่ผู้สูงอายุ และประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพจิตของผู้ดูแลเองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ
		เนื้อหาวิชา สุขภาพจิตกับการเจ็บป่วยเรื้อรัง การประเมินปัญหาสุขภาพจิต ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยเรื้อรัง เทคนิคการสนทนากับผู้สูงอายุ การส่งเสริมสุขภาพจิต ในผู้สูงอายุ ภาวะเครียดในผู้สูงอายุ
		วิธีการสอน / สื่อ - การบรรยาย - การซักถาม สื่อจาก Youtube ฝึกปฏิบัติ
		การประเมินผล การสังเกต / การซักถาม ผลจากการฝึกปฏิบัติ
9	การจัดสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม (ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง)	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของผู้สูงอายุ และสามารถจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม สำหรับผู้สูงอายุได้ เช่น ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องทำกิจกรรม เป็นต้น
		เนื้อหาวิชา การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคาร/บ้าน การจัดสภาพแวดล้อม ภายนอกอาคาร/บริเวณรอบบ้าน
		วิธีการสอน / สื่อ - การบรรยาย - การซักถาม สื่อจาก Youtube ฝึกปฏิบัติ
		การประเมินผล การสังเกต / การซักถาม ผลจากการฝึกปฏิบัติ
10	ภูมิปัญญาชาวบ้าน/ แผนไทยกับการดูแล สุขภาพผู้สูงอายุ (ทฤษฎี 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ 3 ชั่วโมง)	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ ในภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือการประยุกต์ใช้แพทย์แผนไทย รวมทั้งสมุนไพรทางเลือกที่เหมาะสมกับการ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ สามารถให้คำแนะนำและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านมา ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
		เนื้อหาวิชา นวดแผนไทยเพื่อคลายเครียด สมุนไพรใกล้ตัว เช่น การแช่เท้าด้วย สมุนไพรเพื่อผ่านคลาย การประคบลดอาการปวดบวม การใช้น้ำมันหอมระเหย ผ่านทวาร การใช้อาหารที่เป็นสมุนไพรพื้นบ้านเพื่อรักษาสมดุลบำรุงธาตุ ไม่ใช่ การรักษาและเป็นประยุกต์ใช้เบื้องต้น
		วิธีการสอน / สื่อ - การบรรยาย - การซักถาม สื่อจาก Youtube ฝึกปฏิบัติ
		การประเมินผล การสังเกต / การซักถาม ผลจากการฝึกปฏิบัติ
11	สิทธิผู้สูงอายุ	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องสิทธิประโยชน์ ของผู้สูงอายุตามกฎหมาย เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุทราบถึงเครือข่ายแหล่งบริการ ทางสังคม และทางการแพทย์เพื่อแสวงหาบริการที่เหมาะสมได้

	เนื้อหา	เสริมสร้างทักษะใหม่ (Reskill) เพื่อดูแลผู้สูงอายุ
	(ทฤษฎี 1 ชั่วโมง)	เนื้อหาวิชา สิทธิของผู้สูงอายุตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 สิทธิของผู้สูงอายุที่ต้องการการดูแลระยะยาว ผู้สูงอายุกับพินัยกรรมชีวิต (Living Wills)
12	การฝึกปฏิบัติงาน (อย่างน้อย 42 ชม.)	วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ผ่านการอบรม ได้ฝึกดูแลผู้สูงอายุในสถานการณ์จริง วิธีการ เลือกศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ หรือครอบครัวที่ต้องการผู้ดูแลผู้สูงอายุ โดยให้ผู้ดูแลทำงานในพื้นที่ภายใต้การติดตาม นิเทศ ของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขหรือทีมวิชาชีพ ตามที่ได้รับมอบหมาย

15. **วิทยากร** อาจารย์ที่เชี่ยวชาญจาก คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์และการพยาบาลบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาจารย์จากสถาบันการแพทย์แผนไทย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

16. **ค่าลงทะเบียนฝึกอบรม** ไม่เก็บค่าลงทะเบียน

17. งบประมาณ

งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตลอดหลักสูตร

17.1 จำนวนผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด 200 คน

17.2 งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตลอดหลักสูตร จำนวน.....500,000.....บาท

ประกอบด้วย

- 1) จากภาครัฐ/ภาคเอกชน/ภาคอุตสาหกรรมที่เป็นคู่ความร่วมมือ จำนวน .....0..... บาท
- 2) เก็บจากผู้สมัครเข้ารับการอบรม ..-.....คน คนละ...-...บาท จำนวน .....0..... บาท
- 3) สถาบันอุดมศึกษาร่วมสนับสนุน จำนวน .....0-..... บาท
- 4) ขอรับการสนับสนุนจาก สป.อว. จำนวน 500,000 บาท

18. การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

19.1 คะแนนสอบภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติมากกว่า ร้อยละ 70

19.2 ความพึงพอใจของผู้ประกอบ/ครอบครัว/ศูนย์ผู้สูงอายุจากการฝึกปฏิบัติ คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.1 จาก 5

19. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ติดต่อประสานงานหลักสูตร

19.1 รศ.ดร.วงศา เล้าหศิริวงศ์

คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

123 ถนนมิตรภาพ ต.ในเมือง อ. เมือง จ.ขอนแก่น 40002

โทรมือถือ 08737331199 โทรที่ทำงาน 043424820 โทรสาร 043424821

Email: wongsa@kku.ac.th

19.1 รศ.ดร.พรรณี บัญชรหัตถกิจ

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

123 ถนนมิตรภาพ ต.ในเมือง อ. เมือง จ.ขอนแก่น 40002

โทรมือถือ 0942954141 โทรที่ทำงาน 043424820 โทรสาร 043424821

Email: panban@kku.ac.th

20. ภาคผนวก

20.1 ประวัติวิทยากร